

دفترچه سؤال

سال یازدهم انسانی

دوره متوسط دوم (پایه یازدهم)

۶ آبان ماه ۱۴۰۱

مدت پاسخ گویی به آزمون: ۱۲۰ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۰۰ سؤال علمی

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخ گویی
عربی زبان قدرآن (۲)	۱۰	۱-۱۰	۴-۵	۲۰ دقیقه
عربی زبان قدرآن (۲) «آشنا»	۱۰	۱۱-۲۰	۶-۷	
ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۲۱-۳۰	۸-۹	۲۰ دقیقه
ریاضی و آمار (۲) «آشنا»	۱۰	۳۱-۴۰	۱۰-۱۱	
علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۴۱-۵۰	۱۲-۱۴	۱۵ دقیقه
تاریخ (۲)	۱۰	۵۱-۶۰	۱۵	۱۰ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۶۱-۷۰	۱۶-۱۷	۱۰ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۸-۱۹	۱۵ دقیقه
فلسفه	۱۰	۸۱-۹۰	۲۰-۲۱	۱۵ دقیقه
روان‌شناسی	۱۰	۹۱-۱۰۰	۲۲-۲۳	۱۵ دقیقه
جمع کل	۱۰۰	۱۰۰	-	۱۲۰ دقیقه

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید.

پدید آورندگان آزمون

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	مسئول درس مستندسازی
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقایی	مریم آقایی	درویشعلی ابراهیمی اسماعیل یونس پور	سوگند بیگلری	لیلا ایزدی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	محمد بحیرایی امیر حسین ابومحبوب	سوگند بیگلری	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	—	سوگند بیگلری سیدمحمد حسن حسینی	الناز معتمدی
تاریخ	سارا معصومزاده	سارا معصومزاده	—	امیر مهدی افشار سوگند بیگلری	خدیجه علی پور
جغرافیا	سارا معصومزاده	سارا معصومزاده	—	امیر مهدی افشار سوگند بیگلری	خدیجه علی پور
جامعه‌شناسی (۲)	فاطمه صفری	فاطمه صفری	—	کوثر شاه حسینی	زهره قموشی
فلسفه	سیدمحمد مهدی طباطبایی	سیدمحمد مهدی طباطبایی	—	سوگند بیگلری	زهره قموشی
روان‌شناسی	فاطمه ایزدی خرامه	فاطمه ایزدی خرامه	—	ریحانه خدابخشی فاطمه صفری	زهره قموشی

طرامان:

عربی زبان قرآن (۲):

مریم آقایی، خدیجه علی پور، علیرضا قلی زاده، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی، کتاب جامع

ریاضی و آمار (۲):

سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، محمد حمیدی، مهدیس حمزه‌ای، فرداد روشنی، احسان غنی‌زاده، محمد گودرزی، امیر محمودیان، کتاب آبی

علوم و فنون ادبی (۲):

سعید جعفری، ابراهیم رضایی مقدم، افشین کیانی، محمد نورانی

تاریخ (۲):

مهدی کاردان، علی محمد کریمی، سیدمحمد مدنی‌دینانی، بهروز یحیی

جغرافیا (۲):

مهدی کاردان، سیدمحمد مدنی‌دینانی، بهروز یحیی

جامعه‌شناسی (۲):

کوثر شاه حسینی، فاطمه صفری، سیدمحمد مدنی‌دینانی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی

فلسفه:

راحله بابایی، پرگل رحیمی، سیدمحمد مهدی طباطبایی، سیدمحمد مدنی‌دینانی

روان‌شناسی:

بیژن امجدیان، فاطمه ایزدی، اشرف تگروستا، آزاده میرزایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی

مسئول دفترچه: علیرضا قلی زاده

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: مهین علی‌محمدی جلالی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مازیار شیروانی مقدم

مسئول دفترچه مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

از شما خواهش می‌کنیم، از این آزمون و نتایج آن فقط برای تثبیت و تقویت روش‌های صحیح مطالعه و برای تصحیح روش‌های اشتباه خود بهره بگیرید. یعنی به‌مبانی آموزش و مشاوره‌ای آزمون بیش از جنبه سنجشی یا رقابتی آن توجه کنید. اگر هم‌اکنون و در هر گام مسیر خود را تصحیح کنید، اشتباه کم‌تری مرتکب خواهید شد و با آرامش و اعتماد به نفس کار را تا پایان ادامه خواهید داد. لطفاً نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

مدیر گروه پایه یازدهم انسانی - لیلا فیروزی leilaffirozii@gmail.com

عربی زبان قرآن [۳]

مواعظ قیمه / اسم التفضیل و اسم

المکان - حوار فی سوق مشهد

صفحه (۳) ۱۰

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **عربی زبان قرآن (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية أو المفهوم للعبارة التالية: (۱-۵)

۱- «لا تكن مُعجباً بنفسك و لا تمش في الأرض مَرَحاً و لا تُصعِّرْ خدك لِتَعْمُرَ في قلوب المؤمنين!»:

- ۱) از خودت تعجب نکن و در زمین با غرور قدم مگذار و رویت را از روی کبر برنگردان تا در دل‌های مؤمنان جای بگیری!
- ۲) خودپسند نباش و در زمین شادمانه و با ناز و خودپسندی راه نرو و با تکبر رویت را برنگردان تا در دل‌های مؤمنان جاودانه بمانی!
- ۳) تو نباید خودشیفته بشوی و در زمین با ناز و خودبینی راه بروی و نباید با غرور از همه روی گردان بشوی تا اینکه در دل‌های مؤمنان ماندگار شوی!
- ۴) به خودت شیفته نشو و در زمین با خودپسندی و ناز راه نرو و رویت را با غرور برنگردان تا در دل‌های مؤمنان نفوذ کنی!

۲- «يا بُنَيَّ تَعَلَّمِ الفنون النَّافعة و اهتمَّ بالرياضة لِتُصِحَّ نموذجاً عالیاً في المجتمع!»:

- ۱) ای پسرکم، هنرهای سودمند را یاد بگیر و به ورزش اهمیت بده تا در جامعه نمونه‌ای عالی بشوی!
- ۲) ای فرزند من، آموختن هنرهای سودمند و اهتمام به ورزش تو را در جامعه به نمونه‌ای بی‌نظیر تبدیل می‌کند!
- ۳) ای پسر، بکوش تا هنرهای بالرش را فرا بگیری و به ورزش بپرداز تا در اجتماع یک نمونه عالی باشی!
- ۴) پسرک من، تو هنرهایی مفید را می‌آموزی و به ورزش اهمیت می‌دهی تا یک نمونه عالی در جامعه بشوی!

۳- عین الخطأ:

- ۱) أفضلُ النَّاسِ أنفعهم للنَّاسِ! بهترین مردم سودمندترینشان برای مردم است!
  - ۲) تفكَّر ساعة خیر من عبادة سبعین سنة! ساعتی اندیشیدن از عبادت هفتاد سال بهتر است!
  - ۳) شبَّه الفُخور نفسه بالجبار! شخص مغرور به فرد ستمکار زورگو تشبیه شده است!
  - ۴) أحد إخوانی أهدى إلیّ مواعظ قیمه! یکی از برادرانم به من پندهایی باارزش هدیه داد!
- ۴- «بهتر از خوبی، انجام دهنده‌اش است و زیباتر از زیبا گوینده‌اش می‌باشد (است).» عین الصحیح:

- ۱) خیر من الخیر فاعلها، و أجمل من الجمال قائلها.
- ۲) خیر من الخیر فاعله، و أجمل من الجمیل قائله.
- ۳) فاعل الخیر خیر منه و قائل الخیر أجمل منه.
- ۴) أفضل من الخیر، فاعله و قائل الخیر، جمیل جداً.

۵- ما هو المناسبُ في المفهوم للبيت التالي؟ «جو اقتد به دست اراذل امور / شود عدل و انصاف منكوب زور»

(۱) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل.

(۲) الأمانة تجلب الرّزق و الخيانة تجلب الفقر.

(۳) إذا ملك الأراذل هلك الأفاضل.

(۴) الأراذلُ في كلِّ البلادِ أفضل من الأشرار.

۶- عَيِّن ما فيه التضاد:

(۱) إنَّ صحَّةَ الجسم أفضل النَّعم.

(۲) يجبُ أن نلتزم بالصدق و نبتعد عن الكذب.

(۳) الغريب من ليس له حبيبٌ.

(۴) ﴿مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾

۷- عَيِّن عبارةً جاءت فيها كلمة «خير» اسم التفضيل:

(۱) ﴿رَبِّ إِنِّي بِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾

(۲) ﴿لَيْلَةَ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾

(۳) قَدْ جَعَلَ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ وَ قِرَاءَتِهِ خَيْرًا كَثِيرًا لِلنَّاسِ!

(۴) لَا تَحْزَنْ يَا أَخِي لِأَنَّ الْخَيْرَ فِيمَا يَقَعُ!

۸- عَيِّن الخطأ في الحوارات:

(۱) كم سعر هذا السروال؟ - تسعون ألفاً تومان.

(۲) بكم تومان هذه الفساتين؟ - السروال النسائي بخمسة و تسعين ألفاً تومان.

(۳) أرى الألوان عندكم؟ - أزرق و أصفر و بنفسجي.

(۴) الأسعارُ غاليةٌ! - ذلك متّجرٌ زميلي، له سراويل أرخص.

۹- عَيِّن عبارةً جاء فيها اسم تفضيل:

(۱) تلوّثُ أربع آياتٍ من القرآن الكريم!

(۲) أخلصَ المؤمنُ أعماله اليوميّة لله!

(۳) هل تعلم بأن لون الورد في فصل الربيع أحمر؟!

(۴) في رأيي؛ أكثر مواعظ الآباء لأولادهم قيمة!

۱۰- عَيِّن عبارةً ما جاء فيها اسم المكان:

(۱) يجتمع الناسُ في الملعب لمشاهدة المسابقة!

(۲) يا ولدي؛ اعلم بأن المساجد بيوتُ الله!

(۳) لماذا أسعارُ الملابس في المتجر غالية؟!

(۴) علمتُ بأن الصبر مفتاح لكل المشاكل!

عین الأنسب فی ترجمة العبارات التالية: (۱۱-۱۳)

۱۱- «أدعُ إلى سبيل ربك بالحكمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتي هي أحسن»:

- (۱) با دانش و اندرز نیکوتر به راه پروردگار خویش دعوت کن و به [شیوه‌ای] بهتر با ایشان بحث کن.
- (۲) با دانش و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که بهتر است گفت و گو کن.
- (۳) به راه پروردگار خویش فرا بخوان با دانش و بند و به [طریقی] که بهتر است با آنها به جدال بپرداز.
- (۴) به راه پروردگارت با حکمت و نصیحت خوب دعوت کن و با آنها به [روشی] که مناسب است جدل کن.

۱۲- «يجب علينا أن نقتصد في استهلاك قوة الكهرباء حتى لا نواجه قطعها في الأيام التي نحتاج إليها!»:

- (۱) ما باید در مصرف نیروی برق صرفه‌جویی کنیم تا در روزهایی که به آن نیاز داریم با قطع آن مواجه نشویم!
- (۲) صرفه‌جویی در مصرف انرژی برق واجب است تا با قطع شدنش در روزهایی که به آن نیاز داریم روبرو نشویم!
- (۳) لازم است در مصرف انرژی برق صرفه‌جویی کنیم زیرا در روزهایی که با قطع آن مواجه می‌شویم به آن نیاز داریم!
- (۴) بر ما لازم است که در مصرف نیروی برق صرفه‌جویی کنیم زیرا در روزهایی که با قطع شدنش روبرو می‌شویم به آن احتیاج داریم!

۱۳- عین الخطأ:

- (۱) «ما اشترينا ملابسنا الرجالية من السوق لأن أسعارها كانت غالية جداً.»: لباس‌های مردانه‌مان را از بازار خریدیم، زیرا قیمت‌هایشان واقعاً گران بود.
- (۲) «علينا أن نحافظ على حقائبنا في الأماكن المزدحمة.»: ما باید از کیف‌هایمان در مکان‌های شلوغ محافظت کنیم.
- (۳) «تلك الشجرة أعلى شجرة في حديقة جدتي و لها أثمار كثيرة.»: آن درخت بلندترین درخت در باغ مادربزرگم است و میوه‌های زیادی دارد.
- (۴) «أعطني سروالاً باللون الأخضر و قميصاً باللون الأزرق من فضلك!»: لطفاً به من شلواری به رنگ آبی و پیراهنی به رنگ سبز بده!

۱۴- عین الصحیح للفراغ: «... مجالسة هذا الصديق المجتهد إلى النجاح في أعمالنا أكثر من قبل.»

- (۱) اقتربتنا (۲) تقربتنا (۳) قربتنا (۴) قربت منا

۱۵- عین الخطأ حول ما أشير إليه بخط:

- (۱) استندت من أكبر المكاتب في البلاد! اسم المكان
- (۲) إن الله أوجد الشمس محرقة! اسم التفضيل
- (۳) أكلنا الغداء في مطعم نظيف! (اسم المكان)
- (۴) إطاعة الله أعظم العبادات للإنسان! اسم التفضيل

■ اِقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَابِسُ النَّصَّ: (١٦ - ٢٠)

«إِنَّ لِلْمُسْلِمِينَ فَضْلاً عَظِيماً عَلَى الْحَضَارَةِ الْجَدِيدَةِ. وَ قَدْ أُثْبِتَ مُؤَرِّخُو الْعُلُومِ الْحَدِيثَةِ مِنَ الْغَرِيبِينَ أَنَّهُ لَوْ لَا الْمُسْلِمُونَ لَضَاعَ أَكْثَرُ الْعُلُومِ الْقَدِيمَةِ وَ لَتَأَخَّرَتْ نَهْضَةُ أَرْوَبَا الْحَدِيثَةِ سِنِينَ. وَ أَمَّا الْعُلُومُ الَّتِي نَبَغَ فِيهَا الْمُسْلِمُونَ ثُمَّ نَشَرُوهَا فِي الشَّرْقِ وَ الْغَرْبِ فَهِيَ كَثِيرَةٌ: مِنْهَا فِي مِيدَانِ الطَّبِّ وَ الْجِرَاحَةِ كِتَابُ «أَبِي الْقَاسِمِ الزَّهْرَاوِيِّ» اسْمُهُ «التَّصْرِيفُ لِمَنْ عَجَزَ عَنِ التَّأْلِيفِ» قَدْ اشْتَمَلَ عَلَى أَكْثَرِ مِنْ مِائَتَيْ شَكْلِ لِلأَدْوَاتِ الْجِرَاحِيَّةِ وَ كَانَتْ تَرْجُمَةُ هَذَا الْكِتَابِ مَرْجِعَ الْأَطْبَاءِ فِي الْغَرْبِ. الْمُسْلِمُونَ هُمُ الَّذِينَ وَضَعُوا أَيْضاً أُسُسَ صِنَاعَةِ «الصَّيْدِلَةِ» وَ أَلْفُوا الْكُتُبَ فِيهَا.

أَمَّا الْجِبْر فَقَدْ أَوْضَحُوا مَعَالِمَهُ وَ أَضَافُوا إِلَيْهِ مَا جَعَلَهُ عِلْماً مُسْتَقِلاً. وَ لِمُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْخَوَارِزْمِيِّ أَوَّلَ كِتَابٍ فِي الْجِبْرِ وَ جَعَلَ الْمُسْلِمُونَ عِلْمَ «الْمِثْلَاتِ» عِلْماً مُسْتَقِلاً أَيْضاً.

١٦- عَيِّنِ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ:

(١) لو لا المسلمون لضاع أكثر العلوم القديمة.

(٢) ألف أبو القاسم كتاباً في مجال الجبر.

(٣) جعل المسلمون علم الجبر علماً مستقلاً بإضافة أشياء إليه.

(٤) أوضح المسلمون معالم علم الجبر.

١٧- عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَلَى حَسَبِ النَّصِّ:

(١) كان كتاب الزهراوى حول علم الطب.

(٢) كانت ترجمة كتاب «الخوارزمي» مرجع الأطباء الغربيين.

(٣) قد اشتمل كتاب «التصريف...» على ١٠٠ شكلٍ للأدوات الجراحية.

(٤) ألف المسلمون كتباً في مجال الصيدلة بعد الأوروبيين.

١٨- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَعْيَنَةِ فِي النَّصِّ:

(١) الجديدة: صفة و مجرورة بالتبعية من الموصوف (الحضارة)

(٢) المسلمون: فاعل و مرفوع بالواو

(٣) الكتب: مفعول و منصوب

(٤) أول: خبر و مرفوع

١٩- ما هو الصحيح حول فعل «ألفوا» في النص؟

(١) فعل ماضٍ - جمع مذكر غائب - معرب - مجهول - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد

(٢) فعل أمرٍ - للمخاطبين - مبنى - متعدٍ - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - معلوم

(٣) فعل ماضٍ - للغائبين - متعدٍ - مزيد ثلاثي من باب «تفعيل» - مبنى - معلوم

(٤) فعل ماضٍ - جمع مذكر غائب - لازم - مزيد ثلاثي و مصدره «تألف» بزيادة حرف واحد

٢٠- كم اسماً تفضيلاً في النص؟

(١) إثنان

(٢) ثلاثة

(٣) أربعة

(٤) واحد

ریاضی و آمار [۳]

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی تا پایان ترکیب

شرطی دو گزاره

صفحه ۷۵۲

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **ریاضی و آمار (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۲۱- چه تعداد از عبارتهای زیر گزاره هستند؟

 الف) عدد $3\sqrt{3} - \sqrt{27}$ ، عددی منفی است.

ب) میانگین پنج عدد طبیعی متوالی که به ترتیب قرار گرفته‌اند، برابر با عدد وسط است.

پ) آرزو در امتحان ریاضی قبول شد.

ت) علی دانشجوی خلاق است.

۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

 ۲۲- جدول ارزش‌گذاری n گزاره دارای ۱۰۲۴ ردیف است. جدول مربوط به ارزش‌گذاری $(n-8)$ گزاره دارای چند ردیف است؟

۱۶ (۴)   ۴ (۳)   ۸ (۲)   ۱۰ (۱)

 ۲۳- اگر ارزش گزاره مرکب $(p \vee \sim q) \wedge p$ درست و ارزش گزاره مرکب $q \wedge \sim r$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره‌های p ، q و r کدام می‌تواند باشد؟

۱) p ، q و r نادرست   ۲) p ، q و r درست   ۳) $\sim p$ ، $\sim q$ و r نادرست   ۴) $\sim p$ ، q و r درست

محل انجام محاسبات

۲۴- در کدام گزینه، نقیض گزاره، درست بیان نشده است؟

(۱) عدد $\sqrt{9}$ ، عددی گنگ است. ← نقیض ← عدد $\sqrt{9}$ ، عددی گویا است.

(۲) شهر اصفهان مرکز استان اصفهان است. ← نقیض ← شهر اصفهان مرکز استان اصفهان نیست.

(۳) $3 \notin Z$ ← نقیض ← $3 \in Z$

(۴) $23890 > 5^4$ ← نقیض ← $23890 < 5^4$

۲۵- کدام یک از گزاره‌های زیر همواره دارای ارزش درست است؟

(۱) $p \Rightarrow \sim q$

(۲) $p \Rightarrow (p \wedge q)$

(۳) $\sim p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$

(۴) $p \wedge (p \Rightarrow q)$

۲۶- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، کدام گزینه در مورد ستون نتیجه گزاره $q \wedge \sim (p \vee q)$ در جدول ارزش گذاری درست است؟ (T)

یعنی درست و F یعنی نادرست

p	q	$q \wedge \sim (p \vee q)$
T	T	؟
T	F	؟
F	T	؟
F	F	؟

T
F
T
F

 (۲)

T
T
T
T

 (۱)

F
T
F
F
T

 (۴)

F
F
F
F
F

 (۳)

۲۷- اگر ارزش p درست، ارزش q نادرست و s گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره $(\sim p \wedge s) \Rightarrow \sim (\sim s \vee q)$ کدام است؟ (T یعنی ارزش

درست و F یعنی ارزش نادرست)

(۱) T (۲) F (۳) هم‌ارزش با s (۴) هم‌ارزش با $\sim s$

۲۸- در جدول ارزش گذاری گزاره $(\sim p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)$ ، چند سطر ارزش درست دارد؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۲۹- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، در این صورت ارزش چه تعدادی از گزاره‌های زیر همیشه درست

خواهد بود؟

(الف) $(\sim p \wedge q) \vee r$

(ب) $(\sim p \vee r) \wedge q$

(پ) $\sim (p \vee \sim q) \wedge r$

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۳۰- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های $(p \wedge r) \Rightarrow (r \vee q)$ و

$(r \wedge \sim p) \Rightarrow (\sim q \Rightarrow r)$ به ترتیب، کدام‌اند؟

(۱) درست - درست (۲) نادرست - درست

(۳) درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست

«آشنا»

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۳۱- چه تعداد از موارد زیر گزاره محسوب می‌شوند؟

الف) 10^{-13} عدد کوچکی است.ب) $3^2 + 4^2 = 5^2$ پ) $3^{100} + 1$ عددی اول است.

ت) درخت کاج، درخت زیبایی است.

ث) لطفاً درب کلاس را ببندید!

ج) خرمالو چه میوه خوش مزه‌ای است!

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۵

۳۲- نقیض چند گزاره درست بیان نشده است؟

الف) گزاره: $(-2)^3$ عددی مثبت است. نقیض گزاره: $(-2)^3$ عددی نامثبت است.

ب) گزاره: عدد ۵ از عدد ۲ بزرگ‌تر است. نقیض گزاره: عدد ۲ از عدد ۵ بزرگ‌تر است.

پ) گزاره: ۹ عددی اول است. نقیض گزاره: ۹ عددی مرکب است.

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) هر سه درست بیان شده‌اند.

۳۳- اگر p گزاره «۹ عددی ...» و q گزاره « $(\sqrt{2})^2$ ...»

در جاهای خالی به ترتیب از راست به چپ کدام عبارتها قرار می‌گیرد، تا ترکیب عطفی دو گزاره دارای ارزش متفاوت با دیگر گزینه‌ها باشد؟

(۱) مربع کامل است - زوج است.

(۲) فرد است - اول است.

(۳) مربع کامل است - گنگ است.

(۴) فرد است - طبیعی است.

۳۴- ارزش ترکیب فصلی ۵ گزاره در چند ردیف جدول ارزش گذاری آنها درست است؟

(۱) ۱۵   (۲) ۱۶   (۳) ۳۱   (۴) ۳۲

۳۵- اگر p و q و r سه گزاره دلخواه باشند، هم‌ارز گزاره $p \wedge (q \vee r)$ کدام است؟

(۱) $(p \vee q) \wedge (p \vee r)$ (۲) $(p \wedge q) \vee (p \wedge r)$ (۳) $p \vee (q \wedge r)$ (۴) $q \wedge (p \vee r)$

۳۶- اگر $(\sim p \vee r)$ دارای ارزش نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره مرکب $(p \vee q) \wedge (q \vee \sim r)$ کدام است؟

(۱) بستگی به ارزش گزاره q دارد.   (۲) بستگی به ارزش گزاره r دارد.

(۳) همواره درست است.   (۴) همواره نادرست است.

۳۷- ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر با بقیه تفاوت دارد؟

(۱) اگر ۵ عددی طبیعی است، آن‌گاه $\frac{1}{5}$ عددی گویاست.

(۲) اگر ۹۱ عدد مرکب است آن‌گاه $(\sqrt{2})^3$ عددی گویاست.

(۳) اگر ۱۰۰ مربع کامل نیست آن‌گاه ۱۰۰ کوچک‌ترین عدد طبیعی سه رقمی است.

(۴) اگر ۳ تنها عدد فرد اول است آن‌گاه ۲ تنها عدد زوج اول است.

۳۸- اگر ارزش گزاره‌های P ، Q و R به ترتیب T ، T و F باشد، ارزش گزاره‌های $(P \Rightarrow (Q \Rightarrow R)) \Rightarrow (P \Rightarrow R)$ و

$(Q \Rightarrow R) \Rightarrow (P \Rightarrow R) \Rightarrow (R \Rightarrow P)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) T و F (۲) F و T (۳) T و T (۴) F و F

۳۹- ارزش گزاره p و q به ترتیب از راست به چپ چگونه باشد تا ارزش گزاره مرکب $(p \Rightarrow \sim q) \vee (\sim p \wedge q)$ نادرست باشد؟

(۱) درست - نادرست   (۲) نادرست - درست   (۳) درست - درست   (۴) نادرست - نادرست

۴۰- ارزش نقیض گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow (p \vee \sim q)$ کدام است؟

(۱) همواره درست   (۲) همواره نادرست

(۳) به ارزش گزاره $p \wedge q$ بستگی دارد.   (۴) به ارزش گزاره p بستگی دارد.

علوم و فنون ادبی (۲)

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم

پایه‌های آوایی

مقطع ۲ (۳۵)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس علوم و فنون ادبی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۴۱- عبارات کدام گزینه درست است؟

الف) مثنوی «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی به شیوه داستان‌های جامی سروده شده است.

ب) رساله دلگشا و اخلاق‌الاشراف، از آثار منثور عبید زاکانی هستند.

ج) جامی، «تحفة‌الاحرار» را به پیروی از خواجوی کرمانی سروده است.

د) «تذکره دولت‌شاه» شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

۱) الف و ج   ۲) ب و ج   ۳) الف و د   ۴) ب و د

۴۲- کدام گزینه، درباره «تاریخ ادبیات قرن نهم» نادرست است؟

۱) کتاب‌های تحقیقی این دوره، عمدتاً سطحی بود، اما ادبیات در این دوره دارای نوآوری و ابتکار بود.

۲) تیموریان، تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران حکومت کردند.

۳) هنرمندان در زمان پسر شاهرخ، شاهنامه فردوسی و قرآن کریم را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند.

۴) شهر هرات، مرکز فرمانروایی شاهرخ، پسر تیمور، بود.

۴۳- در ابیات کدام گزینه، به ترتیب نام آثاری از «مولوی» و «فخرالدین عراقی» آمده است؟

الف) چون الف کز راستی اصل حروف معجم است / در مقام راستان با راستی باشد مقیم

ب) جنون آواره دیر و خرم عمری است می‌گردم / مکاتیب نفس پرهرزه عنوان بود در دستم

ج) مثنوی معنوی است غیر صور / مثنوی آفتاب و غیر اختر

د) تا مصحف رخسار تو را دید وجودی / از دایره گلشن لمعات برآید

۱) الف - د   ۲) ب - ج   ۳) الف - ج   ۴) ب - د

۴۴- نام نویسنده یا شاعر چند اثر در مقابل آن، درست نوشته شده است؟

«عشاق نامه (فخرالدین عراقی) / تاریخ جهانگشا (عطاملک جوینی) / تاریخ گزیده (خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی) / فیه ما فیه (مولانا) /

مرصاد العباد (نجم دایه) / بوستان (جامی)»

(۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) یک

۴۵- هر دو عبارت کدام گزینه درباره «تاریخ ادبیات قرن هشتم» نادرست است؟

(الف) عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر اصفهان همچنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت.

(ب) قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصه وسیعی یافت، به طوری که از شبه قاره هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند.

(ج) از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی تبار، از رونق افتادن غزل را در پی داشت.

(د) زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص، مانند خواجه و حافظ، به سستی گرایید.

(ه) در این دوران به دلیل بی‌اعتقادی برخی ایلخانان مغول و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان مذاهب‌های مختلف عقاید خود را ابراز کنند.

(۱) ج - ب (۲) ب - ه (۳) الف - د (۴) ج - الف

۴۶- تقسیم‌بندی پایه‌های آوایی بیت «مرا گه گه به دردی یاد می‌کن / که دردت مرهم جان می‌نماید» در کدام گزینه درست آمده است؟

(۱) مَ رَا گَه گَه / بِ دَر دِی / یَا دِ مِی کُن / کِ دَر دَت مَرَا هَ مِ جَانِ مِی اِنَ مَا یَدِ

(۲) مَ رَا گَه گَه / بِ دَر دِی / یَا دِ مِی کُن / کِ دَر دَت مَرَا هَ مِ جَانِ مِی اِنَ مَا یَدِ

(۳) مَ رَا گَه گَه / بِ دَر دِی / یَا دِ مِی کُن / کِ دَر دَت مَرَا هَ مِ جَانِ مِی اِنَ مَا یَدِ

(۴) مَ رَا گَه گَه / بِ دَر دِی / یَا دِ مِی کُن / کِ دَر دَت مَرَا هَ مِ جَانِ مِی نَ مَا یَدِ

۴۷- با توجه به وزن بیت، در بخش‌های حذف‌شده کدام عبارت‌ها قابل جایگزین شدن است؟

«... که کیوان است جفت طاق ایوانش / قمر خستی ز دیوارش ... از ارکانش»

(۱) عجب کاخی - سیارگان (۲) چه کاخ است این - فلک رکنی

(۳) مرا گویند - صبا یاری (۴) عجب برجی - همه جهان

۴۸- تعداد پایه‌های آوایی کدام بیت متفاوت است؟

(۱) رعیت چو بیخند و سلطان درخت/ درخت، ای پسر، باشد از بیخ سخت

(۲) بهل تن یک طرف و آسوده شو از درد و درمانش / بشو دل از همه و آنگه نما بر توده سلطانش

(۳) از امروز کاری به فردا ممان / چه دانی که فردا چه گردد زمان

(۴) ساقی به عشرت کوش در دوران گل / مگذار از کف جام تا پایان گل

۴۹- پیام کدام بیت به بیت زیر نزدیک‌تر است؟

«فلک به مردم نادان دهد زمام مراد/ تو اهل دانش و فضلی همین گناهت بس»

(۱) از خرابی یافتم بسیار معموری دل / گنج سلطانی بسی در کنج ویران یافتم

(۲) رها کن گلخن دنیا چو مردان / رخ خود را از این گلخن بگردان

(۳) بس که گردون سفله و دون‌پرور است / وای بر مردی که صاحب جوهر است

(۴) چه عجب اگر گدایی ز شهی عطا بجوید / عجب این که پادشاهی ز گدا کند گدایی

۵۰- مفهوم بیت «مرا گه گه به دردی یاد می‌کن / که دردت مرهم جان می‌نماید» از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

(۱) حرف تلخ آن لب میگون به خاطر بار نیست / هست شیرین‌تر، بود چون بادۀ گلفام تلخ

(۲) هرچند بردی آبم روی از درت نتابم / جور از حبیب خوشتر کز مدعی رعایت

(۳) اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم / جواب تلخ می‌زبید لب لعل شکرخا را

(۴) شکر فروش که عمرش دراز باد چرا / تفقدی نکند طوطی شکرخا را

تاریخ [۳]

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک)
صفحه ۱۸۳۲
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس تاریخ (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۵۱- کدام یک از آثار زیر به‌شکل کامل‌تری گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند؟

- (۱) ابزارهای کشاورزی و ظروف
(۲) وسایل حمل و نقل و جنگ افزارها
(۳) دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته
(۴) وسایل خانگی و سازهای موسیقی

۵۲- کدام نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت؟

- (۱) تاریخ‌های منظوم
(۲) تاریخ‌های عمومی
(۳) تاریخ‌های سلسله‌ای
(۴) تک‌نگاری تاریخی

۵۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در نوشته‌های جغرافیایی مطرح نمی‌شوند؟

- (۱) نوع معیشت
(۲) ادیان و اعتقادات
(۳) معاهدات سیاسی
(۴) وضعیت اقتصادی و نظامی

۵۴- محتوای کتاب‌های سیاست‌نامه‌های شامل کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌باشد؟

- (۱) اخلاق کشورداری
(۲) شیوه کشورداری
(۳) تشکیلات و نهادهای اداری
(۴) مناسبات حکومت و مردم

۵۵- قابوس‌نامه جزء کدام نوع از منابع تاریخی محسوب می‌شود و مفهوم منشآت کدام است؟

- (۱) اندرنامه‌ها - انساب
(۲) سیاست‌نامه‌ها - طبقات
(۳) اندرنامه‌ها - نامه‌ها
(۴) سیاست‌نامه‌ها - فرهنگ‌نامه‌ها

۵۶- کدام مورد از مشخصات کتاب‌های سیاست‌نامه‌های نیست و برجسته‌ترین سیاست‌نامه مربوط به کدام سلسله تاریخی است؟

- (۱) حاوی اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم است - سلجوقی
(۲) مناسبات حکومت و مردم - سلجوقی
(۳) تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی - غزنوی
(۴) شیوه کشورداری - آل‌بویه

۵۷- به چه دلیل مورخان فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر را معلوم می‌کنند؟

- (۱) بدانند روایت‌کننده خبر مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده یا نه.
(۲) جایگاه علمی و فکری راوی خبر را بدانند و به صحت خبر پی ببرند.
(۳) محل تولد و زندگی و علائق و انگیزه‌های راوی را بیان کنند.
(۴) زیرا ویژگی‌های هویتی روایت‌کننده خبر در صحت خبر مهم است.

۵۸- کدام مورخان مسلمان برای بررسی درستی یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت رفته و مکان وقوع رویدادها را از نزدیک بررسی کرده‌اند؟

- (۱) محمدبن جریرطبری
(۲) ابوالفضل بیهقی
(۳) ابوعلی مسکویه
(۴) علی‌بن‌حسین مسعودی

۵۹- مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی و ابن‌مسکویه، چه عاملی را دلیل بر بطلان و نادرستی یک گزارش تاریخی می‌دانستند؟

- (۱) عدم مطابقت آن با عقل
(۲) عدم مطابقت آن با سایر منابع و شواهد
(۳) عدم مطابقت آن با زمان و مکان رویداد
(۴) عدم مطابقت آن با دستاوردهای سایر علوم

۶۰- نتایج تحقیقات کدام علم، معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود و در چه صورتی خبر و روایت از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست؟

- (۱) جغرافیا - نداشتن زمان و مکان دقیق و مشخص
(۲) جغرافیا - وجود فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر
(۳) باستان‌شناسی - نداشتن زمان و مکان دقیق و مشخص
(۴) باستان‌شناسی - وجود فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر

جغرافیا [۳]**ناحیه چیست****(معنا و مفهوم ناحیه، انسان و ناحیه)**

صفحه ۱۸۳۲

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه**هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **جغرافیا (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۶۱- هدف از تقسیم‌بندی سطح زمین به واحدهای جغرافیایی چیست؟

(الف) علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره مکان‌ها

(ب) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها

(پ) مشخص کردن پیوستگی و هماهنگی میان اجزا و پدیده‌های هر مکان

(ت) شناخت آسان‌تر و بهتر مکان‌های مختلف

(۴) الف و ب

(۳) پ و ت

(۲) ب و پ

(۱) الف و ت

۶۲- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به چه مسئله‌ای بستگی دارد؟

(۲) میزان وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی

(۱) طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او

(۴) تنوع معیارهای انسانی و طبیعی

(۳) هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان

۶۳- زیست‌بوم‌ها از چه نظر با هم متفاوت هستند و در کشور هندوستان کدام دین بیشترین پیروان را دارد؟

(۱) از نظر پوشش گیاهی و زندگی جانوری - بودایی

(۲) از نظر پستی و بلندی و میزان بارندگی - هندو

(۳) از نظر پوشش گیاهی و زندگی جانوری - هندو

(۴) از نظر پستی و بلندی و میزان بارندگی - بودایی

۶۴- در کشور سوئیس به ترتیب، کدام زبان‌ها بیشترین و کمترین پراکندگی را دارا می‌باشد؟

(۱) فرانسه - ایتالیایی

(۲) آلمانی - رُمانش

(۳) آلمانی - ایتالیایی

(۴) فرانسه - رُمانش

۶۵- کدام عبارت درست است؟

(۱) انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی کاملاً غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند.

(۲) محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

(۳) محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شوند انسان‌ها برای غلبه بر محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازند.

(۴) مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد برای کنترل محیط از روش‌های تا حدودی یکسان استفاده می‌کنند.

۶۶- بازارهای شناور از دیدنی‌های قابل توجه کدام شهر و کشور است؟

- (۱) چین - پکن (۲) ویتنام - هانوی (۳) تایلند - بانکوک (۴) تایوان - تایپه

۶۷- ناحیه انتقالی بین جنگل‌های استوایی و صحرای آفریقا چه نام دارد و پوشش گیاهی این ناحیه در مراتع مداری به چه شکل است؟

- (۱) ساوان - علفزارهای کوتاه قد (۲) ساوان - استپ‌های بیابانی
(۳) تایگا - علفزارهای کوتاه‌قد (۴) تایگا - استپ‌های بیابانی

۶۸- عبارت «بالا رفتن قیمت برنج وارداتی آسیا، نگرانی کشورهای وارد کننده را در زمینه تغذیه مردم افزایش داده است.» به کدام یک از روابط

انسان با نواحی اشاره دارد؟

- (۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند. (۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
(۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. (۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۶۹- کدام عبارت در ارتباط با «ناحیه» نادرست است؟

- (۱) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی ساده‌تر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌هاست.
(۲) گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، شهر، استان یا کشور است و گاه چند کشور و قاره را در بر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد.
(۳) در اثر فعالیت‌های انسان یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.
(۴) در مرزبندی نواحی، گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن، بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

۷۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) به‌طور کلی، برخی نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار ندارند.

ب) شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند، زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند.

ج) نواحی انسانی در بستر نواحی طبیعی شکل می‌گیرند و به وجود می‌آیند.

د) نواحی انسانی دارای ویژگی‌های طبیعی هستند و شامل نواحی جمعیتی، فرهنگی، اقتصادی و ... می‌شوند و در سراسر کره زمین

گسترده شده‌اند.

جامعه‌شناسی [۲]

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی)

صفحه ۱۸۳۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **جامعه‌شناسی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۷۱- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با دیدگاه اول و دوم تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی صحیح است؟

- ۱) جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی دارند. - جهان فرهنگی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان ذهنی از دست می‌دهند.
- ۲) جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. - بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.
- ۳) جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و فرهنگی است. - جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌ها است.
- ۴) جامعه و فرهنگ دارای جایگاه ویژه‌ای هستند. - جهان تکوینی محدود به طبیعت نیست.

۷۲- منظور از هماهنگی میان بخش‌های ذهنی و فرهنگی جهان انسانی چیست؟

- ۱) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست و جو می‌کند.
- ۲) وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.
- ۳) فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.
- ۴) وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و اجتماعی جهان خود قرار دارد.

۷۳- کدام گزینه در ارتباط با جهان تکوینی و نظر متفکران مسلمان درباره این جهان، درست است؟

- ۱) جهان تکوینی پیش از انسان وجود نداشته و وجود آن وابسته به خواست و اراده انسان است.
- ۲) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌دانند.
- ۳) از نظر متفکران مسلمان، جهان تکوینی بخشی از جهان طبیعت است.
- ۴) متفکران مسلمان جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

۷۴- از منظر قرآن، هر گاه انسان ... داشته باشد و جامعه هم از ... برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی آن‌ها می‌گشاید

و اغلال و سلاسل زنجیرهایی هستند که ...

- ۱) رفتار حکیمانه - فرهنگ توحیدی - انسان را در دنیا به اسارت می‌کشند.
- ۲) اخلاق الهی - فرهنگ توحیدی - انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.
- ۳) رفتار حکیمانه - فرهنگ اساطیری - انسان را در آخرت به اسارت می‌کشند.
- ۴) اخلاق الهی - فرهنگ اساطیری - انسان را در دنیا به بند می‌کشند.

۷۵- به ترتیب، در ارتباط با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

- الف) هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.
- ب) هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد.
- ج) محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست.

- ۱) جهان ذهنی - جهان اجتماعی - جهان ذهنی
- ۲) جهان ذهنی - جهان انسانی - فرهنگ
- ۳) جهان اجتماعی - جهان فردی - جهان اجتماعی
- ۴) جهان اجتماعی - جهان انسانی - جهان فرهنگی

۷۶- چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) نادیده گرفتن تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند.

ب) عمر برخی از فرهنگ‌ها کوتاه و برخی طولانی‌تر است.

ج) تمامی عناصر فرهنگی تداوم تاریخی و گستره جغرافیایی زیادی دارند.

د) قبول تفاوت‌های فرهنگ‌ها انگیزه شناخت متقابل فرهنگ‌ها و جوامع را فراهم می‌آورد.

(۱) ۴ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۲ مورد (۴) ۱ مورد

۷۷- به ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام ویژگی فرهنگ مطلوب جهانی اشاره می‌کند؟

- عدم وجود آن امکان تشخیص درست از غلط را میسر نمی‌سازد.

- فقدان آن باعث از دست رفتن توانایی دفاع از هویت می‌شود.

- از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع جلوگیری می‌کند.

(۱) عقلانیت - حقیقت - تعهد و مسئولیت (۲) عقلانیت - معنویت - عدالت

(۳) حقیقت - عقلانیت - عدالت (۴) حقیقت - معنویت - تعهد و مسئولیت

۷۸- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ صحیح موارد مشخص شده در جدول می‌باشد؟

مصدق	سطح عقلانیت
معنای زندگی و مرگ	الف
ب	سطح دوم
پیرشدن جمعیت	ج

(۱) سطح اول - بحران زیست محیطی - سطح اول (۲) سطح اول - پیدایش عرفان‌های دروغین - سطح دوم

(۳) سطح دوم - وجود جهان پس از مرگ - سطح اول (۴) سطح دوم - حقیقت جهان هستی - سطح دوم

۷۹- چند مورد از موارد زیر در رابطه با گونه نخست فرهنگ جهانی صحیح است؟

الف) فرهنگ سلطه‌گری است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است.

ب) با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به

خدمت می‌گیرد.

ج) سرمایه‌داری نمونه‌ای از آن است که نژاد خاصی را مورد توجه قرار می‌دهد و با رویکرد دنیوی خود، دیگران را در خدمت به آن نژاد به کار می‌گیرد.

د) فرهنگی است که از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۸۰- کدام گزینه بیانگر «فرهنگ استکبار» است؟

(۱) فرهنگی که از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌رود و مانع از رسیدن آدمی به حقیقت، معنویت و حقوق انسانی‌اش می‌شود.

(۲) عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت قوم و گروه خاصی نیست، اما دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشد.

(۳) تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشد.

(۴) عقاید و ارزش‌های آن حق است ولی تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد.

فلسفه

چستی فلسفه / ریشه و شاخه‌های فلسفه

تا پایان شاخه‌های فلسفه

صفحه ۱۵۳۲

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس فلسفه، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۸۱- هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید، نشان دهنده چیست و به واسطه چه چیزی مرتفع می‌شود؟

(۱) پرسشگری - تفکر (۲) نادانی - تفکر

(۳) پرسشگری - روبه‌رو شدن با مسئله (۴) نادانی - روبه‌رو شدن با مسئله

۸۲- کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به بخش متفاوتی از ریشه فلسفه می‌باشد؟

(۱) بررسی اصل و حقیقت وجود (۲) قوانین و احکامی پیرامون خود هستی

(۳) توانایی انسان در شناخت هستی (۴) جاری بودن قانون علیت در جهان هستی

۸۳- اگر دانش فلسفه را به درخت تشبیه کنیم، معرفت‌شناسی، علوم مختلف، فلسفه‌های مضاف و هستی‌شناسی به ترتیب بیانگر کدام مورد هستند؟

(۱) ریشه - میوه - شاخه - ریشه (۲) تنه - میوه - شاخه - ریشه

(۳) ریشه - شاخه - میوه - تنه (۴) تنه - شاخه - میوه - تنه

۸۴- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) موضوع بخش اصلی فلسفه، اساسی‌ترین ویژگی مشترک همه موجودات است.

(ب) هستی‌شناسی درباره کل جهان هستی و موجودات آن بحث می‌کند.

(ج) معرفت‌شناسی یکی از بحث‌های اصلی فلسفه و مؤخر از هستی‌شناسی است.

(د) فلسفه دارای یک بخش اصلی و ریشه‌ای است که به دو بخش فرعی تقسیم می‌شود.

(۱) غ - ص - غ - غ (۲) ص - ص - غ - ص (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - غ - غ - غ

۸۵- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

الف) دقت در پرسش‌های فلسفی علت ظهور دانش فلسفه است.

ب) پاسخ به سؤالات حوزه فطرت ثانی در تصمیم‌های زندگی روزمره هم تأثیر دارد.

ج) دانش فلسفه اولین دانشی است که از آغازین روزهای حیات فکری انسان ایجاد شده است.

د) فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند سؤالات مهم و اساسی مربوط به هستی است.

ه) رابطه دانش فلسفه و تفکر فلسفی از نسبت‌های چهارگانه منطقی، رابطه تساوی است.

یک (۴) دو (۳) سه (۲) چهار (۱)

۸۶- همه گزاره‌های زیر در رابطه با بخش اصلی فلسفه صحیح هستند؛ به جز:

(۱) این بخش از فلسفه، اصل و حقیقت وجود را بررسی می‌کند.

(۲) دانستن علت خاص هر واقعه در بخش هستی‌شناسی فلسفه بررسی می‌شود.

(۳) شناخت وجود، جدا از امکان شناخت وجود است.

(۴) ریشه فلسفه، دو شاخه دارد.

۸۷- شرط اصلی فلسفی بودن تفکر چیست؟

(۱) رویارویی با مجهولات، طرح پرسش فلسفی و رسیدن به حیرت

(۲) مشغول نبودن به امور عادی زندگی و گذر از فطرت اول

(۳) فیلسوف بودن و جدیت در تفکر

(۴) عبور از مرحله نخست و پرداختن به سؤالات اساسی با جدیت

۸۸- پرسشگری چندمین مرحله از مراحل تفکر محسوب می‌گردد؟

مرحله اول (۱) مرحله سوم (۲) مرحله دوم (۳) مرحله چهارم (۴)

۸۹- کدام یک از معناهای فلسفه بر سایرین از لحاظ تاریخی، مقدم است؟

دوستداری دانایی (۱) مطلق دانش (۲) دانش خاص (۳) مغالطه‌کاری (۴)

۹۰- کدام مورد را می‌توان پرسش فلسفی دانست؟

فلسفه چگونه دانشی است؟ (۱) فلسفه خواندن نماز چیست؟ (۲)

زندگی کردن چه فایده‌ای دارد؟ (۳) آیا تفکر تابع قواعد خاصی است؟ (۴)

روان‌شناسی

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

صفحه: ۸ ۳۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس روان‌شناسی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۹۱- «براساس طرح جدید شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقش سوابق تحصیلی در پذیرش کنکور و ورود به دانشگاه‌ها پررنگ شده است و باید

امتحانات نهایی را جدی‌تر بگیریم.» این مثال بیانگر کدام روش کسب آگاهی و معرفت است؟

(۱) روش‌های فلسفی و استدلال‌های منطقی (۲) استناد به سخن بزرگان

(۳) شهود و دریافت درونی (۴) روش‌های علم تجربی

۹۲- روان‌شناسی می‌خواهد دربارهٔ بهتر حفظ کردن مطالب تحقیق کند. او معتقد است که وعدهٔ پاداش به کودکان، باعث می‌شود که آن‌ها

مطالب را بهتر به خاطر بسپارند. وی در کدام مرحله از پژوهش است؟

(۱) مشخص کردن مسئله (۲) ارائهٔ نظریه

(۳) فرضیه (۴) اصل

۹۳- این گزاره که دانشمندی می‌گوید «هرچه جرم یک جسم بیش‌تر باشد، باید از سرعت آن در زمان حرکت کاسته شود.» مربوط به کدام

عبارت در روش علمی است؟

(۱) روش‌های ارائه شده در علم تجربی، تنها در حیطهٔ امور مشاهده پذیر، قابل اجرا هستند.

(۲) دانشمندان به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی هستند.

(۳) هر نظریهٔ علمی که براساس مشاهده شکل گرفته است، خود بر نظریات و مبانی غیرتجربی تکیه دارد.

(۴) دانشمندان گاهی دیگر منابع آگاهی و معرفت را نادرست معرفی می‌کنند.

۹۴- در ارتباط با اهداف علم روان‌شناسی کدام مورد نادرست است؟

(۱) چگونگی تبیین هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد.

(۲) دانشمندان سعی می‌کنند تا در توصیف موضوعات و پدیده‌های مختلف، دقیق و بی‌طرف باشند.

(۳) تبیین به بیان «چرایی اتفاق افتادن یک پدیده» می‌پردازد.

(۴) همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد.

۹۵- در کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش

داوری‌ها به دور بود؟

(۱) پرسش‌نامه (۲) مشاهده (۳) مصاحبه (۴) آزمون‌ها

۹۶- کدام یک از موارد زیر به صورت مستقیم قابل مشاهده است؟

- (۱) علی، با نگاه به آینده، به رشته تحصیلی دانشگاهی اش می اندیشد.
- (۲) تصاویر زیبای معابر شهری، احساس خوشایندی به شهروندان می دهد.
- (۳) کودکان حرکت مادران را با چشم ردیابی می کنند.
- (۴) شایان در جلسه آزمون، مطالبی را که قبلاً خوانده است به یاد نمی آورد.

۹۷- به ترتیب، هر یک از موارد زیر مربوط به کدام یک از روش های جمع آوری اطلاعات در روان شناسی است؟

- باید دقیقاً همان چیزی را اندازه گیری کنند که برای آن ساخته شده اند.

- محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می پرسد.

- برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.

(۱) آزمون ها - مصاحبه - مصاحبه	(۲) مشاهده - پرسش نامه - مصاحبه
(۳) آزمون ها - پرسش نامه - مصاحبه	(۴) مشاهده - مصاحبه - پرسش نامه

۹۸- با توجه به سطوح مختلف شناخت، دریافت و فهم بیشتر اطلاعات در حافظه، در کدام گزینه پیچیده تر می شود؟

(۱) حل مسئله - استدلال - تصمیم گیری	(۲) استدلال - حل مسئله - قضاوت
(۳) حل مسئله - استدلال - قضاوت	(۴) قضاوت - حل مسئله - تصمیم گیری

۹۹- هنگامی که ما «کلمات چهارحرفی را در یک مقاله پیدا می کنیم» و «آن کلمات چهارحرفی را با کلمات هم معنی آن ها جایگزین می کنیم»

به ترتیب، به کدام یک از سطوح پردازش پرداخته ایم؟

(۱) ادراکی - ادراکی	(۲) ادراکی - مفهومی	(۳) مفهومی - مفهومی	(۴) مفهومی - ادراکی

۱۰۰- چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح است؟

(الف) همه علوم به یک میزان دارای یافته های تکرارپذیر نیستند.

(ب) تعریف عملیاتی باید به گونه ای باشد که بیش تر افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.

(پ) روش های تجربی و علمی همواره با محدودیت هایی در تبیین پدیده های انسانی مواجه بوده اند.

(ت) در یک آزمایش تجربی، «متغیر» هر چیزی است که تغییر می کند.

(۱) ۲	(۲) ۳	(۳) ۱	(۴) ۴

عربی زبان قرآن (۲)

۱- گزینه ۲»

(فربیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲ و ۳)

لا تَكُنْ: نباش / مُعْجَباً بنفسك: خودپسند / لا تَمْشِ: راه نرو / في الأرض: در زمین / مَرَحاً: شادمانه و با ناز و خودپسندی / لا تُصَعِّرْ خَدَّكَ: با تکبر رویت را برنگردان / لَتَعْمَر: تا جاودانه بمانی / في: در / قلوب المؤمنین: دل‌های مؤمنان

۲- گزینه ۱»

(فربیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲)

یا بنی: ای پسرکم / تَعَلَّمْ: بیاموز / الفنون النَّافِعَة: هنرهای سودمند / اهتم: اهمیت بده، بپرداز / الرِّیاضَة: ورزش / لَتُصْبِحَ: تا بشوی / نموذجاً عالیاً: نمونه‌ای عالی / فی المجتمع: در جامعه

۳- گزینه ۳»

(فربیه علی پور، ترجمه، ترکیبی)

ترجمه درست عبارت: «فخر فروش خودش را به ستمکار زورمند تشبیه کرد!»

۴- گزینه ۲»

(مریم آقاییاری، تعریب، صفحه ۷)

بِهتَر از: (اسم تفضیل) خیر من، أَفْضَل من / خوبی: الخیر / انجام دهنده‌اش: فاعله / زیباتر از: أَجْمَل من / زیبا: الجَمیل / گوینده‌اش: قائله

۵- گزینه ۳»

(مبیر همایی، مفهوم، صفحه ۶)

ترجمه گزینه «۳»: هرگاه فرومایگان حاکم شوند، شایستگان نابود می‌شوند. «که با مفهوم بیت سؤال هماهنگ است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دشمنی عاقل از دوستی نادان بهتر است.

گزینه «۲»: امانتداری روزی می‌آورد و خیانت تنگدستی می‌آورد.

گزینه «۴»: انسان‌های پست در همه کشورها از انسان‌های شرور بهتر هستند.

۶- گزینه ۲»

(مبیر همایی، لغت، ترکیبی)

در گزینه «۲»، الصِّدْق (راستگویی) و «الکذِب» (دروغ) با هم متضاد هستند.

۷- گزینه ۲»

(علیرضا قلی‌زاده، قواعد، صفحه ۷)

در گزینه «۲» «خیر» به معنای «بهتر» و اسم تفضیل است.

نکته: «خیر» و «شر» اگر معنای «خوبی» و «بدی» داشته باشند، اسم تفضیل نیستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خیر» معنای «خوبی» دارد و اسم تفضیل نیست.

گزینه «۳»: «خیراً» معنای «خوبی» دارد و اسم تفضیل نیست.

گزینه «۴»: «الخیر» معنای «خوبی» دارد و اسم تفضیل نیست.

۸- گزینه ۲»

(علیرضا قلی‌زاده، مکالمه، صفحه ۱۰)

در گزینه «۲»: قیمت «الفساتین» (پیراهن‌های زنانه) پرسیده شده است ولی در جواب آن قیمت «السُّرَّوَال السَّائِي» (شلوار زنانه) بیان شده که نادرست است.

۹- گزینه ۴»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۶)

کلمه «أكثر» بر وزن «أفعل» اسم تفضیل است، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «أربع» عدد اصلی به معنای «چهار» / «أخلص» فعل ماضی از باب «إفعال» و به معنای «خالص کرد» / «أحمر» نام رنگ و به معنای «قرمز» می‌باشد.

۱۰- گزینه ۴»

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۹)

کلمه «مفتاح» به معنای کلید بر وزن «مفعال» است و اسم مکان نیست، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «المَلْعَب» (ورزشگاه) / «المَسَاجِد» جمع مکسر بر وزن «المفاعِل» و مفرد آن «المَسْجِد» / «المَتَجَر» به معنای «مغازه» اسم مکان می‌باشد.

عربی زبان قرآن (۱) «آشنا»

۱۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع، ترجمه، صفحه ۹ کتاب درسی)
 «أَدْعُ»: فرا بخوان / «إِلَى سَبِيلٍ»: به راه / «رَبِّكَ»: پروردگارت / «بِالْحِكْمَةِ»: با دانش / «لَمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ»: اندرز نیکو / «وَجَادِلْهُمْ»: گفت و گو کن / «بِالَّتِي»: به [شیوه‌ای] که / «هِيَ أَحْسَنُ»: بهتر است

۱۲- گزینه «۱»

(کتاب جامع، ترجمه، ترکیبی)
 یجب علينا: ما باید / أن نقصد: صرفه جویی کنیم / استهلاك: مصرف / قوّة: نیرو / الکهرباء: برق / حتّى لا نواجه: تا مواجه نشویم / نحتاج: نیاز داریم

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع، ترجمه، ترکیبی)
 «الأخضر» به معنی «سبز» و «الأزرق» به معنی «آبی» است که جابه‌جا ترجمه شده‌اند.

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع، لغت و مفهوم، ترکیبی)
 معنی جمله صورت سؤال: «هم‌نشینی این دوست کوشا ما را بیش از پیش به موفقیت در کارهایمان نزدیک کرد.»
 بنابراین «ما را نزدیک کرد» به صورت «قربتنا» صحیح است!

۱۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع، قواعد، صفحه ۵ تا ۷ و ۹ کتاب درسی)
 «أوجدَ» فعل ماضی از باب «إفعال» و به معنای «ایجاد کرد» است، نه اسم تفضیل.

■ ترجمه متن:

به راستی که مسلمانان برتری عظیمی (بزرگی) بر تمدن جدید دارند و تاریخ‌نویسان علوم جدید از غربی‌ها اثبات کرده‌اند که اگر مسلمانان نبودند قطعاً بیش‌تر علوم قدیم از بین می‌رفت و قطعاً سال‌ها نهضت جدید اروپا به تأخیر می‌افتاد. و اما علمی که مسلمانان در آن‌ها برتری یافتند سپس آنها را در شرق و غرب پراکنده کردند، بسیار است؛ از جمله آن‌ها در عرصه پزشکی و جراحی کتاب «أبی القاسم زهرای» است که اسم آن «التصريف لمن عجز عن التأليف» است که بیش‌تر از دو‌بست شکل از ابزارهای جراحی را شامل شده است و ترجمه این کتاب مرجع پزشکان در غرب بود. مسلمانان همان کسانی‌اند که هم‌چنین پایه‌های صنعت «داروسازی» را بنا نهادند و کتاب‌ها را در آن (زمینه) تألیف نمودند. اما جبر؛ پس نشانه‌هایش (علایمش) را بیان نمودند و به آن، چیزهایی افزودند که آن را علمی مستقل ساخت و محدثین موسی خوارزمی اولین کتاب در جبر را دارد و مسلمانان علم «مثلثات» را نیز علمی مستقل قرار دادند.

۱۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
 «أبولقاسم (زهرای) کتابی در زمینه جبر تألیف کرد.» طبق متن نادرست است.
 ترجمه گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: اگر مسلمانان نبودند، قطعاً بیش‌تر علوم قدیم تباه می‌شد.
 گزینه «۳»: مسلمانان علم جبر را با اضافه کردن چیزهایی به آن، علمی مستقل ساختند.
 گزینه «۴»: مسلمانان نشانه‌های علم جبر را توضیح دادند.

۱۷- گزینه «۱»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
 «کتاب زهرای درباره علم پزشکی بود.» (طبق متن درست است).
 ترجمه گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۲»: ترجمه کتاب خوارزمی مرجع پزشکان غربی بود. (طبق متن نادرست است).
 [کتاب او در زمینه جبر است.]

گزینه «۳»: کتاب «التصريف» صد شکل از ابزار جراحی را شامل شده است. (طبق متن نادرست است). [ماتنی: ۲۰۰]
 گزینه «۴»: مسلمانان کتاب‌هایی در زمینه داروسازی بعد از اروپاییان تألیف کردند. (طبق متن نادرست است). [قبل از آن‌ها تألیف کردند نه بعدشان.]

۱۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
 «أولُ» مبتدای مؤخر برای خبر مقدم «لمحمد...» است.

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
 «ألفوا» فعل ماضی، صیغه جمع مذکر غایب (للفائین)، مبنی، ثلاثی مزید از باب «تفعیل» با یک حرف زائد (مصدرش تألیف)، متعدی و معلوم است.

۲۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)
 در متن سه اسم تفضیل آمده است که عبارت‌اند از: أكثر (دو بار) و أول (یکبار)

(فرزاد روشنی، صفحه ۲ تا ۷)

۲۵- گزینه «۳»

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، تک تک گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$p \Rightarrow \sim q$	$p \wedge q$	$p \Rightarrow (p \wedge q)$	$\sim p \vee \sim q$
T	T	F	F	F	T	T	F
T	F	F	T	T	F	F	T
F	T	T	F	T	F	T	T
F	F	T	T	T	F	T	T

$\sim p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$	$p \Rightarrow q$	$p \wedge (p \Rightarrow q)$
T	T	T
T	F	F
T	T	F
T	T	F

که با توجه به جدول بالا فقط ارزش گزاره $\sim p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)$ همواره درست است.

(مهمر همیری، صفحه ۲ تا ۶)

۲۶- گزینه «۳»

با توجه به جدول ارزش گذاری گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \vee q$	$\sim (p \vee q)$	$q \wedge \sim (p \vee q)$
T	T	T	F	F
T	F	T	F	F
F	T	T	F	F
F	F	F	T	F

(مهمر همیری، صفحه ۲ تا ۷)

۲۷- گزینه «۱»

p	q	s	$\sim s$	$\sim s \vee q$	$\sim p$
T	F	T	F	F	F
T	F	F	T	T	F

$\sim p \wedge s$	$\sim (\sim p \wedge s)$	$(\sim s \vee q) \Rightarrow \sim (\sim p \wedge s)$
F	T	T
F	T	T

(مهریس همزادی، صفحه ۲ تا ۶)

۲۸- گزینه «۲»

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$p \wedge q$	$\sim p \wedge \sim q$	$(p \wedge q) \vee (\sim p \wedge \sim q)$
د	د	ن	ن	د	ن	د
د	ن	ن	د	ن	ن	ن
ن	د	د	ن	ن	ن	ن
ن	ن	د	د	ن	د	د

ریاضی آمار (۱۷)

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

(اسمان غنی‌زاده، صفحه ۲ و ۳)

۲۱- گزینه «۲»

عبارت «ت» نمی‌تواند ارزش منحصر به فردی اختیار کند و سلیقه‌ای است. بنابراین گزاره نیست. سایر عبارات‌ها، جمله‌های خبری هستند که دقیقاً یکی از دو ارزش درست یا نادرست را به آن می‌توانیم نسبت دهیم.

(مهمر همیری، صفحه ۳)

۲۲- گزینه «۳»

تعداد ردیف‌های جدول ارزش گذاری مربوط به n گزاره برابر 2^n است. بنابراین:

$$2^n = 1024 \Rightarrow 2^n = 2^{10} \Rightarrow n = 10$$

$$2^2 = 4 = \text{تعداد ردیف‌های ۲ گزاره} = \text{تعداد ردیف‌های } (n-8) \text{ گزاره}$$

(مهمر گوردیزی، صفحه ۲ تا ۶)

۲۳- گزینه «۲»

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ارزش گزاره‌های هر یک از گزینه‌ها را می‌یابیم:

p	q	r	$\sim p$	$\sim q$	$\sim r$	$p \vee \sim q$	$p \wedge (p \vee \sim q)$	$q \wedge \sim r$
۱) F	F	T	T	T	F	T	F	F ×
۲) T	F	F	T	T	T	T	T	F ✓
۳) T	T	F	F	F	T	T	T	T ×
۴) F	T	T	T	F	F	F	F	F ×

با توجه به جدول درمی‌یابیم که ارزش گزاره‌های سؤال در صورتی که p درست، q و r نادرست باشند بدست می‌آید پس گزینه «۲» صحیح است.

(مهمر همیری، صفحه ۳ و ۴)

۲۴- گزینه «۴»

برای بیان نقیض یک گزاره کافی است فعل جمله گزاره خبری را نفی کنیم.

حال به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: به طور کلی اعداد حقیقی به دو دسته اعداد گنگ و گویا تقسیم‌بندی می‌شوند. بنابراین نقیض گزاره «عدد $\sqrt{9}$ ، عددی گنگ است.» به صورت «عدد $\sqrt{9}$ ، عددی گویا است.» بیان می‌شود.

گزینه «۲»: شهر اصفهان مرکز استان اصفهان است که نقیض آن شهر اصفهان مرکز استان اصفهان نیست، صحیح است.

گزینه «۳»: $3 \notin \mathbb{Z}$ نقیض این گزاره به صورت $3 \in \mathbb{Z}$ بیان می‌شود.

گزینه «۴»: $5^4 > 23890$ ← نقیض $23890 \leq 5^4$. دقت کنید که نقیض گزاره بزرگتر یا کوچکتری علاوه بر برعکس شدن علامت نامساوی یک علامت مساوی نیز می‌گیرد.

۲۹- گزینه ۱»

(سامان اسپهر، صفحه ۲ تا ۶)

الف) بستگی به r دارد:

چون $(p \wedge q) \sim$ به صورت (ن ۸ ن) و نادرست است نتیجه به صورت $(r \vee n)$ خواهد بود که به r وابسته است.

ب) همیشه نادرست است. (q نادرست است و ترکیب عطفی یا آن نادرست می شود).

پ) همیشه نادرست است.

چون $(p \vee q)$ درست است، $(p \vee \sim q) \sim$ نادرست است و در نتیجه $(r \wedge n)$ نیز نادرست خواهد بود.

۳۰- گزینه ۱»

(امیر مهوریان، صفحه ۲ تا ۷)

چون ارزش r معلوم نیست، لذا ارزش گزاره های $p \wedge r$ و $r \vee q$ به ارزش گزاره

r بستگی دارند و از طرفی در ترکیب شرطی یک گزاره دلخواه با خودش همواره

ارزش آن درست است، یعنی $r \Rightarrow r \equiv T$:

$$\underbrace{(p \wedge r)}_{\text{به ارزش } r \text{ بستگی دارد}} \Rightarrow \underbrace{(r \vee q)}_{\text{به ارزش } r \text{ بستگی دارد}} \equiv \underbrace{r \Rightarrow r}_{\text{همواره درست}} \equiv T$$

$$(r \wedge \sim p) \Rightarrow (\sim q \Rightarrow r) \equiv (r \wedge \sim T) \Rightarrow (\sim F \Rightarrow r)$$

$$\equiv \underbrace{(r \wedge F)}_F \Rightarrow \underbrace{(T \Rightarrow r)}_{\text{به ارزش } r \text{ بستگی دارد}} \equiv F \Rightarrow r \xrightarrow{\text{به انتهای مقدم}} \equiv T$$

ریاضی آمار (۲) «آشنا»

۳۱- گزینه ۱»

(کتاب آبی، صفحه ۲ و ۳ کتاب درسی)

به بررسی تک تک موارد می پردازیم:

الف) این عبارت یک گزاره نیست. چرا که درستی یا نادرستی آن دقیقاً مشخص نیست و ممکن است از دیدگاه های مختلف درست یا نادرست باشد.

ب) این عبارت یک گزاره است زیرا یک جمله خبری است و درستی و نادرستی آن کاملاً مشخص است.

پ) این عبارت یک گزاره است چرا که درستی و نادرستی آن دقیقاً قابل تعیین است.

ت) این عبارت یک گزاره نیست زیرا یک جمله عاطفی است و همچنین ارزش آن دقیقاً مشخص نیست و بسته به سلیقه افراد می تواند درست یا نادرست باشد.

ث) این عبارت یک گزاره نیست زیرا یک جمله امری است و نمی توان دقیقاً ارزش آن را مشخص کرد.

ج) این عبارت نیز یک گزاره نیست زیرا بنا به سلیقه افراد می تواند درست یا نادرست باشد.

پس تنها دو مورد از عبارتهای بالا گزاره محسوب می شوند.

۳۲- گزینه ۲»

(کتاب آبی، صفحه ۳ و ۴ کتاب درسی)

در مورد الف) نقیض گزاره درست بیان شده است.

در مورد ب) نقیض گزاره به صورت «عدد ۵ از عدد ۲ بزرگ تر نیست» درست است.

در مورد پ) نقیض گزاره به صورت «۹ عددی اول نیست» درست است. چون اعداد طبیعی یا اول یا مرکب و یا نه اول و نه مرکب هستند (عدد یک نه اول و نه مرکب است).

۳۳- گزینه ۳»

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۶ کتاب درسی)

اگر p و q دو گزاره باشند، در صورتی ترکیب عطفی دو گزاره نادرست است که حداقل یکی از آنها نادرست باشد.

حال به بررسی تک تک گزینه ها می پردازیم:

۱) عددی مربع کامل است، گزاره ای درست و $2 = (\sqrt{2})^2$ عددی زوج است، گزاره ای درست، پس ترکیب عطفی آنها درست است.

۲) عددی فرد است، گزاره ای درست و $2 = (\sqrt{2})^2$ عددی اول است نیز گزاره ای درست، پس ترکیب عطفی آنها درست است.

۳) عددی مربع کامل است، گزاره ای درست و ۲ عددی گنگ است، گزاره ای نادرست، پس ترکیب عطفی آنها نادرست است.

۴) عددی فرد است، گزاره ای درست و $2 = (\sqrt{2})^2$ عددی طبیعی است، گزاره ای درست، پس ترکیب عطفی آنها درست است.

۳۴- گزینه ۳»

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۶ کتاب درسی)

در ترکیب فصلی n گزاره اگر حداقل یکی از گزاره ها درست باشد، در این صورت ترکیب فصلی آنها درست است و تنها در صورتی ترکیب فصلی آنها نادرست است که همه گزاره ها نادرست باشند، پس در ترکیب فصلی n گزاره تعداد حالات درست آن برابر $2^n - 1$ است، داریم:

$$31 = 2^5 - 1 = 32 - 1 = 2^5 - 1$$

تعداد حالات درست ترکیب فصلی ۵ گزاره

۳۵- گزینه ۲»

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۶ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره ها، ارزش تک تک گزینه ها را می یابیم. داریم:

p	q	r	$q \vee r$	$p \wedge (q \vee r)$	$p \vee q$
د	د	د	د	د	د
د	د	ن	د	د	د
د	ن	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	ن	د
ن	د	د	د	ن	د
ن	د	ن	د	ن	د
ن	ن	د	د	ن	ن
ن	ن	ن	ن	ن	ن

گزینه «۳»: اگر ۱۰۰ مربع کامل نیست آنگاه ۱۰۰ کوچکترین عدد طبیعی سه رقمی است در این گزاره مقدم نادرست ولی تالی درست است پس گزاره شرطی دارای ارزش درست است. گزینه «۴»: اگر ۳ تنها عدد فرد اول است آنگاه ۲ تنها عدد زوج اول است در این گزاره مقدم نادرست ولی تالی درست است پس گزاره شرطی دارای ارزش درست است.

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۷ کتاب درسی)

۳۸- گزینه «۳»

P	Q	R	(Q ⇒ R)	P ⇒ (Q ⇒ R)	P ⇒ R
T	T	F	F	F	F

(P ⇒ (Q ⇒ R)) ⇒ (P ⇒ R)	(Q ⇒ R) ⇒ P
T	T

R ⇒ P	((Q ⇒ R) ⇒ P) ⇒ (R ⇒ P)
T	T

در نتیجه ارزش هر دو گزاره صحیح می باشد.

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۷ کتاب درسی)

۳۹- گزینه «۳»

با توجه به جدول ارزش گزاره ها داریم:

p	q	~p	~q	p ⇒ ~q
د	د	ن	ن	ن
د	ن	ن	د	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	د	د

~p ∧ q	(p ⇒ ~q) ∨ (~p ∧ q)
ن	ن
ن	د
د	د
ن	د

طبق جدول بالا ارزش گزاره مرکب $(p ⇒ ~q) ∨ (~p ∧ q)$ زمانی نادرست است که ارزش هر دو گزاره p و q درست باشند.

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۷ کتاب درسی)

۴۰- گزینه «۲»

با توجه به جدول ارزش گزاره ها، ارزش نقیض گزاره داده شده را به دست می آوریم:

p	q	~q	p ∧ q	p ∨ ~q	(p ∧ q) ⇒ (p ∨ ~q)
د	د	ن	د	د	د
د	ن	د	ن	د	د
ن	د	ن	ن	ن	د
ن	ن	د	ن	د	د

چون ارزش گزاره $(p ∧ q) ⇒ (p ∨ ~q)$ همواره درست است. پس ارزش نقیض آن همواره نادرست است.

$p ∨ r$	$(p ∨ q) ∧ (p ∨ r)$	$p ∧ q$	$p ∧ r$
د	د	د	د
د	د	د	ن
د	د	ن	د
د	د	ن	ن
د	د	ن	ن
ن	ن	ن	ن
د	ن	ن	ن
ن	ن	ن	ن

$(p ∧ q) ∨ (p ∧ r)$	$q ∧ r$	$p ∨ (q ∧ r)$	$q ∧ (p ∨ r)$
د	د	د	د
د	ن	د	د
د	ن	د	ن
ن	ن	د	ن
ن	د	د	د
ن	ن	ن	ن
ن	ن	ن	ن

همان طور که از جدول مشخص است هم ارز گزاره $p ∧ (q ∨ r)$ گزاره $(p ∧ q) ∨ (p ∧ r)$ است.

$$p ∧ (q ∨ r) ≡ (p ∧ q) ∨ (p ∧ r)$$

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۶ کتاب درسی)

۳۶- گزینه «۳»

ترکیب فصلی دو گزاره زمانی دارای ارزش نادرست است که هر دو گزاره نادرست باشند:

$$\sim p \vee r \equiv F \Rightarrow \begin{cases} \sim p : \text{نادرست} & \rightarrow p : \text{درست} \\ r : \text{نادرست} & \rightarrow \sim r : \text{درست} \end{cases}$$

حال برای تعیین ارزش گزاره مرکب $(p ∨ q) ∧ (q ∨ ~r)$ داریم:

$$(p \vee q) \wedge (q \vee \sim r) \equiv \underbrace{(T \vee q)}_T \wedge \underbrace{(q \vee T)}_T \equiv T$$

پس ارزش گزاره مرکب همواره درست است.

(کتاب آبی، صفحه ۲ تا ۷ کتاب درسی)

۳۷- گزینه «۲»

هر چهار گزینه گزاره شرطی می باشند، حال ارزش درستی هر یک را می یابیم:

گزینه «۱»: اگر ۵ عددی طبیعی است آنگاه $\frac{1}{5}$ عددی گویاست در این گزاره مقدم و تالی هر دو درست هستند، پس گزاره شرطی دارای ارزش درست است.

گزینه «۲»: اگر ۹۱ عدد مرکب است آنگاه $(\sqrt{2})^3$ عددی گویاست در این گزاره مقدم درست ولی تالی نادرست است، پس گزاره شرطی دارای ارزش نادرست است.

علوم و فنون ادبی (۱۷)

گزینه ۴۱

(ابراهیم رضایی مقدم، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

صورت درست عبارات الف و ج:

الف: «مثنوی «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

ج: «جامی، تحفه‌الاحرار را به پیروی از نظامی سروده است.

گزینه ۴۲

(انوشیروان کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸)

کتاب‌های تحقیقی قرن نهم، عمدتاً سطحی بود و ادبیات این دوره نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

گزینه ۴۳

(انوشیروان کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۳ و ۱۵)

«ب» ← مکاتیب ← اثر «مولوی»

«د» ← لمعات ← اثر «فخرالدین عراقی»

گزینه ۴۴

(انوشیروان کیانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

«تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی است. نام کتاب خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، «جامع التواریخ» است.

«بوستان» اثر منظوم سعدی است.

گزینه ۴۵

(محمّد نورانی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶)

الف) عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر شیراز همچنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می‌رفت.

ج) از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی تبار، از رونق افتادن قصیده را در پی داشت.

گزینه ۴۶

(محمّد نورانی، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

تقسیم بندی درست پایه‌های آوایی بیت:

م را گه گه	بِ دَرِ دِی یا	دِ مِی کُن
کِ دَرِ دَت مَر	هَ مِ جَان می	نَ مَآ یَد

گزینه ۴۷

(سعید معفری، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۲)

با توجه به نظم پایه‌های آوایی بیت، پایه‌های آوایی گزینه ۲ «۲» برای بیست صورت سوال مناسب است.

«چه کاخ است این که کیوان است جفت طاق ایوانش / قمر خشتی ز دیوارش فلک رکنی از ارکانش»

وزن بیت، از چهاربار تکرار «U--U» ساخته شده است.

گزینه ۴۸

(سعید معفری، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۱)

هر مصراع از بیت این گزینه، از سه پایه آوایی و سایر ابیات از چهار پایه آوایی تشکیل شده‌اند.

ساقی ب عیش	رت کوش در	دورا ن گل
مگ دار از	کف جام تا	پایان گل
۱	۲	۳

پایه‌های آوایی دیگر گزینه‌ها:

رعی یت	چ بی خن	د سَل طان	درخت
بِ هِل تَن یَک	طَرَفِ وا سو	دِ شو از در	د در ما نش
آزم رو	ز کاری	بِ فَر دا	م مان
۱	۲	۳	۴

گزینه ۴۹

(سعید معفری، مشابه مفهوم، صفحه ۲۴)

بیت صورت پرسش و گزینه ۳ «۳» هر دو به این پیام اشاره دارند که روزگار، به انسان‌های پست و حقیر، برتری می‌دهد.

گزینه ۵۰

(ابراهیم رضایی مقدم، مفهوم، صفحه ۲۴)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط «لذت عذاب بردن از آزارهای معشوق» و مفهوم بیت گزینه چهار «طلب توجه از معشوق» است.

تاریخ (۲)

۵۶- گزینه «۱» (مهری کاردران، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۷ و ۱۰)

کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی هستند. سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.

توجه: سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌دهند.

۵۷- گزینه «۱»

(علی‌مهر کریمی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۴)

یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.

۵۸- گزینه «۴»

(بهروز یحیی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۴)

در گذشته مورخانی مانند علی‌بن حسین مسعودی، برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند.

۵۹- گزینه «۱»

(بهروز یحیی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۵)

یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیل بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

۵۱- گزینه «۳» (علی‌مهر کریمی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۳)

در مجموع، تمام دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته، گواه روشنی بر نوع فرهنگ و عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.

۵۲- گزینه «۳» (علی‌مهر کریمی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

۵۳- گزینه «۳» (سیرمهر مدنی‌دینانی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۹)

اسناد بر جای مانده از معاهدات سیاسی، جزء موارد مطرح شده در نوشته‌های جغرافیایی نیستند و در سایر نوشته‌ها مطرح می‌شوند.

نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره آداب و رسوم، فرهنگ، نوع معیشت، آب و هوا، وضعیت اقتصادی، وضعیت نظامی، راه‌ها، کالاهای، قلعه‌ها، برج‌ها، بندرها، رودها، دریاها، پایتخت‌ها، ادیان و اعتقادات، نژاد و زبان و حدود و سرحدات و مرزهای سرزمین‌ها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.

۵۴- گزینه «۱» (سیرمهر مدنی‌دینانی، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۰)

اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند.

۵۵- گزینه «۳» (مهری کاردران، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۰ و ۱۱)

از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها، می‌توان به قابوس‌نامه نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

منشآت (نامه‌ها) از اسناد، منابع و مراجع مهم تاریخی محسوب می‌شوند.

۶۰- گزینه «۳»

(پهروز یعی، روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک، صفحه ۱۶)

نتایج تحقیقات علم باستان‌شناسی، معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود و خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

جغرافیا (۷)

۶۱- گزینه «۱»

(پهروز یعی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۴)

تقسیم سطح زمین به واحدهای جغرافیایی برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به‌طور صحیح برنامه‌ریزی کرد.

۶۲- گزینه «۳»

(پهروز یعی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵)

انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد.

۶۳- گزینه «۳»

(مهری کلردان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۶ و ۸)

زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند.
۷۹/۸٪ مردم هندوستان پیرو آیین هندو می‌باشند.

۶۴- گزینه «۲»

(مهری کلردان، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۸)

در کشور سوئیس به ترتیب، پراکندگی زبانی نواحی مختلف از بیشترین به کم‌ترین عبارتند از:

۱- آلمانی - ۲- فرانسه - ۳- ایتالیایی - ۴- رمانش

۶۵- گزینه «۲»

(پهروز یعی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۲)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند. با وجود این محیط‌های طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است.

گزینه «۲»: محدودیت‌ها و موانع محیطی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند نه غلبه بر محیط.

گزینه «۴»: مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند.

۶۶- گزینه «۳»

(مهری کلردان، انسان و ناحیه، صفحه ۱۱)

بازارهای شناور در بانکوک، پایتخت تایلند از دیدنی‌های جالب توجه آسیای جنوب شرقی است. دست‌فروشان در قایق‌های چوبی روی رودخانه اصلی شهر، اجناس خود را برای فروش عرضه می‌کنند.

۶۷- گزینه «۱»

(سیرمهم مدنی‌رینائی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۵)

ساوان یک ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای آفریقا است. در این ناحیه هر چه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی کمتر و علفزارها کوتاه‌تر و تنگ‌تر می‌شود و کم‌کم به مراتع‌مداری که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند.

جامعه‌شناسی (۲)

۶۸- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی‌رینانی، انسان و ناحیه، صفحه ۱۳)

هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد.

نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند و امروزه همه نواحی و حتی دور افتاده‌ترین آن‌ها

به ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

۷۱- گزینه «۳»

(فاطمه صغری، جهان فرهنگی، صفحه ۷ و ۸)

انواع دیدگاه‌ها در رابطه با تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی:

دیدگاه اول: براساس این دیدگاه جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و

جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. ذهن افراد و فرهنگ نیز

هوتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران

این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت

علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی

سلب می‌کند.

دیدگاه دوم: گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند.

در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنهاست و جهان تکوینی ماده

خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه،

جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی

از دست می‌دهند.

۶۹- گزینه «۱»

(موری‌کارران، انسان و ناحیه، صفحه ۱۶ و ۱۷)

در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی

مثل نواحی خاک یا زیست بوم‌هاست.

۷۰- گزینه «۱»

(موری‌کارران، انسان و ناحیه، صفحه ۱۷ و ۱۸)

تشریح عبارات نادرست:

الف) همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

د) نواحی طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند. این نواحی دارای ویژگی‌های

طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

۷۲- گزینه «۱»

(فاطمه صغری، جهان فرهنگی، صفحه ۵)

بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست و جو می‌کند.

۷۵- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌سیننی، جهان فرهنگی، صفحه ۴)

الف) ویژگی‌های خاص افراد مربوط به بخش فردی جهان انسانی (جهان ذهنی) آنان است.
ب) جهان انسانی محصول زندگی و عمل مشترک انسان‌ها است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید به این جهان تعلق دارد.
ج) فرهنگ، محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌ها است.

۷۳- گزینه «۴»

(آزاده میرزایی، جهان فرهنگی، صفحه ۶)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جهان تکوینی پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.

گزینه «۲»: متفکران مسلمان جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند.

گزینه «۳»: از نظر متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

۷۶- گزینه «۳»

(کوثر شاه‌سیننی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱)

تشریح عبارات نادرست:

الف) پذیرش تفاوت‌ها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.
ج) برخی عناصر فرهنگی، تداوم تاریخی و گسترش جغرافیایی بیشتری دارند و برخی این گونه نیستند.

۷۷- گزینه «۳»

(سیریممدرنی ریثانی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳ تا ۱۶)

- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، معیاری برای سنجش عقاید و تشخیص درست و غلط ندارد.
- توانایی دفاع از هویت زمانی ایجاد می‌شود که به پرسش‌های اساسی در چارچوب عقلانیت پاسخ داده شود.

- عدالت باعث می‌شود بین جوامع تفرقه ایجاد نشود و منابع و امکانات تباه نشوند.

۷۴- گزینه «۲»

(آزاده میرزایی، جهان فرهنگی، صفحه ۸)

از منظر قرآن، هر گاه انسان، اخلاق الهی داشته باشد و جامعه هم از فرهنگ توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی آن‌ها می‌گشاید.
اغلال و سلاسل، زنجیرهایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند.

فلسفه

۷۸- گزینه «۲»

(سیرمهم مدنی ریتانی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۶)

فرهنگ جهانی باید از دو سطح عقلانیت برخوردار باشد:

سطح اول مربوط به پاسخ به پرسش‌های بنیادین مثل معنای زندگی و مرگ است.

سطح دوم مربوط به پاسخ به سؤالاتی است که به واسطه ایجاد نیازهای متغیر رخ می‌دهد.

مثل پیدایش عرفان‌های دروغین و پیر شدن جمعیت.

۸۱- گزینه «۲»

(سیرمهم مدنی ریتانی، چستی فلسفه، صفحه ۴)

هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید گویای آن است که ما چیزی را نمی‌دانیم. تفکر واسطه

رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

۸۲- گزینه «۳»

(سیرمهم مدنی ریتانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

ریشه و بخش اصلی فلسفه، هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی است. «توانایی انسان در

شناخت هستی» مربوط به معرفت‌شناسی می‌شود. سایر موارد مرتبط با هستی‌شناسی

هستند.

۸۳- گزینه «۱»

(رامله بابایی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ و ۱۴)

در تشبیه دانش فلسفه به درخت، هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی به منزله ریشه

درخت، فلسفه‌های مضاف، شاخه‌های آن و علوم مختلف میوه‌های آن هستند.

۸۴- گزینه «۴»

(رامله بابایی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

موضوع بخش اصلی فلسفه «وجود» است که اساسی‌ترین ویژگی همه موجودات است.

تشریح عبارات‌های نادرست:

(ب) در فلسفه موجودات یا حتی کل هستی بررسی نمی‌شود بلکه فلسفه به اصل وجود و

حقیقت جهان می‌پردازد.

(ج) هستی‌شناسی موخر از معرفت‌شناسی است.

(د) بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه خود به دو بخش اصلی و مهم تقسیم می‌شود.

بخش‌های فرعی فلسفه همان فلسفه‌های مضاف هستند.

۸۰- گزینه «۳»

(بهروز یحیی، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳)

فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه یا گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگر

اقوام، جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

۸۵- گزینه «۲»

(راعله بابایی، چستی فلسفه، صفحه ۶)

گزاره‌های «الف»، «ج» و «ه» نادرست هستند زیرا:

- علت ظهور فلسفه، تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سوالات اساسی است.

- دانش فلسفه جزو اولین دانش‌ها است نه دقیقاً اولین دانش.

- رابطه میان دانش فلسفه و تفکر فلسفی «تباین» است.

۸۶- گزینه «۲»

(پرکل ریمی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ و ۱۴)

علت خاص هر واقعه در بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه بررسی نمی‌شود. این بررسی

مربوط به بخش‌های فرعی فلسفه (فلسفه‌های مضاف) است.

«معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است.» به این معناست که شناخت وجود با

امکان شناخت وجود تفاوت دارد. همچنین بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه به دو بخش

(دوشاخه) هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی تقسیم می‌شود.

۸۷- گزینه «۴»

(پرکل ریمی، چستی فلسفه، صفحه ۵)

اگر انسانی از مرحله اول تفکر عبور کرد و با جدیت و به صورت پیوسته به سوالات دسته

دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید.

این انسان ممکن است کارگر یا پزشک یا ... باشد اما همین ورود به وادی طرح سوالات

اساسی و جست‌وجوی پاسخ، نشان دهنده تفکر فلسفی است.

۸۸- گزینه «۳»

(سیرمهر مهوری طباطبایی، چستی فلسفه، صفحه ۴)

۱) رو به رو شدن با مسئله (۲) طرح سؤال (پرسشگری) (۳) تفکر در اندوخته (مراجعه به

معلومات) (۴) رسیدن به پاسخ (پیدا کردن پاسخ)

۸۹- گزینه «۱»

(سیرمهر مهوری طباطبایی، چستی فلسفه، صفحه ۸)

سیر تاریخی واژه فلسفه:

فلسفه به معنای دوستداری دانا می‌باشد ← فلسفه به معنای مطلق دانش ← فلسفه به معنای دانش خاص

۹۰- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۳۰۰، چستی فلسفه، صفحه ۳ کتاب درسی)

در میان انبوه افکار و اندیشه‌های روزانه، گاه و بی‌گاه سؤال‌های خاصی خودنمایی

می‌کنند که می‌توانند ساعاتی طولانی ما را به خود مشغول سازند و به تفکر وادار نمایند،

از قبیل اینکه: مقصود ما از آزادی چیست؟ چرا درد و رنج هست؟ خوشبختی و سعادت در

گرو چیست؟ آیا می‌توان به آن رسید؟ سرانجام ما انسان‌ها چه می‌شود؟ آغاز و انجام

جهان چگونه است؟ عشق و دوستی چگونه است؟ آیا این‌ها امور واقعی و مقدس‌اند؟ یا امور

خیالی و ذهنی؟ اصولاً انسان و حقیقت انسانی چیست؟ آیا اختیار دارد یا مجبور است؟ چه

هدفی را باید در دنیا دنبال کرد؟

روانشناسی

۹۲- گزینه «۳»

(اشرف تگروستا، صفحه ۱۲ و ۱۳)

پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود. آن‌ها با توجه به دانش و

تجربه‌های قبلی و یا قوه تخیلشان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن

سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند. به این قبیل پاسخ‌ها، «فرضیه» می‌گویند.

فرضیه‌ها می‌توانند ضمن این‌که در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های

دیگر هم بشوند. پیوستگی مراحل علم تجربی:

مسئله ← فرضیه ← اصول یا قوانین ← نظریه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مسئله نقطه شروع پژوهش‌هاست. مسئله یک سؤال است که ذهن

پژوهشگر را به خود مشغول می‌کند.

گزینه «۲»: نظریه، مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع است.

(مثل نظریه‌های فراموشی)

گزینه «۴»: فرضیه در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شود.

(بیژن امیریان، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

۹۳- گزینه «۲»

دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی و روشن‌سازی است. دانشمند با طرح مسئله، موقعیت

ناشناخته را شناسایی می‌کند و به واسطه روش علمی، موقعیت ناشناخته روشن

می‌شود. روشن‌سازی موقعیت نامعین همانند نور در شب تاریک است؛ هر چه بر شدت

نور افزوده می‌شود، از مقدار تاریکی کاسته می‌شود.

مبحث: روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

۹۱- گزینه «۱»

(اشرف تگروستا، صفحه ۱۱ و ۱۲)

عقل یکی از منابع چهارگانه کسب آگاهی و معرفت است. در این روش با استفاده از

عقل و خرد و استدلال‌های منطقی به معرفت و آگاهی می‌رسیم. این روشی است که

بیش تر توسط فیلسوفان استفاده می‌شود.

چهار منبع مختلف برای آگاهی از جنبه‌های مختلف عالم هستی هستند. در مقابل هم

نیستند و می‌توانند تکمیل کننده هم باشند، اگر چه هر یک ویژگی‌های مخصوص به

خود را دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: استناد به وحی، آیات الهی، سخن و عمل بزرگان دین بیش تر در علوم دینی

استفاده می‌شود.

گزینه «۳»: روش شهودی مبتنی بر تجربه خاص و منحصر به فرد است (غیر قابل تعمیم

است) و بیش تر توسط عرفا استفاده می‌شود.

گزینه «۴»: در روش تجربه از مشاهده و روش‌های مختلف دیگر استفاده می‌شود، مسائل

آن عینی و قابل تکرار است. دانشمندان و روان‌شناسان بیش تر از این روش استفاده

می‌کنند.

۹۴- گزینه ۱»

(بیزن امپیران، صفحه ۱۴ و ۱۵)

چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد. مانند تفاوت توصیف انسان توسط فردی که انسان را یک موجود جسمانی می‌داند با فردی که انسان را فراتر از ابعاد جسمانی می‌داند.

۹۵- گزینه ۲»

(فاطمه ایزری، صفحه ۲۷)

در مشاهده، اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.

۹۶- گزینه ۳»

(فاطمه ایزری، صفحه ۲۰ و ۲۱)

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار رفتار می‌گویند. ردیابی کردن حرکات مادران با چشم توسط نوزادان، به صورت مستقیم قابل مشاهده است. اما فرایندهای ذهنی از اموری هستند که به صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند و آن‌ها را به واسطه آثار و کارکردهای قابل مشاهده‌شان مورد مطالعه تجربی قرار می‌دهیم. سایر گزینه‌ها فرایندهایی ذهنی هستند که به صورت غیر مستقیم بررسی شده‌اند.

۹۷- گزینه ۳»

(فاطمه ایزری، صفحه ۲۸)

- آزمون‌ها باید دقیقاً چیزی را اندازه‌گیری کنند که برای آن ساخته شده‌اند.

- در روش پرسش‌نامه، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد.

- مصاحبه برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است.

۹۸- گزینه ۴»

(آزاده میرزایی، صفحه ۲۲)

تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است. هرچه از شناخت پایه به سوی شناخت عالی پیش برویم، عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود. پردازش به معنای دریافت و فهم بیش‌تر است.

در گزینه «۴»: ترتیب مراحل تفکر به درستی ذکر شده که هرچه جلوتر می‌رویم عمل پردازش پیچیده‌تر می‌شود.

۹۹- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی، صفحه ۲۳)

وقتی ما کلمات چهار حرفی را در یک مقاله پیدا می‌کنیم، در واقع شکل ظاهری متن مقاله را مشاهده کرده‌ایم و با مشاهده متن مقاله، کلمات را پیدا کردیم. پس پردازش ما از نوع ادراکی است. اما زمانی که کلمات چهار حرفی را با کلمات هم معنی آن‌ها جایگزین می‌کنیم یعنی در واقع معنای آن کلمات را درک کردیم و توانستیم کلمات چهار حرفی را با کلمات هم معنی آن‌ها که پردازش کرده‌ایم جایگزین کنیم. پس پردازش از نوع مفهومی است.

۱۰۰- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی، صفحه ۱۸ و ۱۹)

عبارت‌های «الف»، «پ» و «ت» صحیح است.

بررسی عبارت غلط:

(ب) تعریف عملیاتی باید به گونه‌ای باشد که همه افراد با مطالعه آن به برداشت یکسان و یا تقریباً یکسانی برسند.